

Vejle, den 29. maj 2024

Godkendt referat

Møde i Specialuddannelsesrådet for sygeplejersker i psykiatrisk og børne-/ungdomspsykiatrisk sygepleje

Tid og sted:

8. maj 2024 i Psykiatriens administration, Lille Grundet Hulvej 25, Bygning P, 7100 Vejle.
Lokale 0.020 i kælder (videolink fremgår af kalenderinvitationen).

Deltagere: Jannie Falk Bjerregaard, Lotte Herskind, Jan Rosenbjerg Albertsen, Anne Mette Vind, Lene Hovedskou, Poul Erik Ravnsmed, Dorthe Juul, Jane Lorentzen, Ann Christina Farinas de Oliveira-Borg, Ina Rasmussen, Ellen Boldrup Tingleff og Christina Schleidt (som substitut for Marianne Johansen).

Afbud: Rikke Petersen Ravn, Lone Bjørklund, Marianne Johansen og Anna Gillett.

Mødeleder: Anne Mette Vind

Referent: Tina Gregersen

1. Velkomst, præsentationsrunde og en kort status

- Velkomst og rammesætning v/Anne Mette Vind
- Kort orientering fra regionerne
- Kort status på hold 26+27 v/uddannelseslederne

Anne Mette Vind byder velkommen og giver efter en præsentationsrunde stafetten videre for en kort orientering fra hver uddannelsesregion.

Uddannelsesregion Nord har fokus på at styrke sygeplejefagligheden og arbejder ud fra Fundamentals of Care, som de uddannelsesstagende bliver uddannet i og efterfølgende medvirker til at udbrede på eget afsnit.

Der er 27 uddannelsesstagende på det igangværende hold 26. Der er optaget 21 sygeplejersker på det kommende hold 27. 2 sygeplejersker på hold 27 er fra BU.

Uddannelsesregion Sjælland arbejder aktuelt på at sikre en balance mellem klinisk recovery og personlig recovery. Samtidig arbejder man på at blive et forbedringspsygehus på internationalt niveau. Specialuddannelsen er en vigtig medspiller på begge områder.

Der er 21 uddannelsesstagende på det igangværende hold 26. Der er optaget 25 sygeplejersker på det kommende hold 27. 7 sygeplejersker på hold 27 er fra BU.

Uddannelsesregion Hovedstaden har fået ny direktør. Der er fortsat fokus på recovery og den kognitive tilgang samt sygeplejefaglighed. Man arbejder på en kompensationsmodel som incitament til at få flere på uddannelsen. Der er udarbejdet en vejledning, der beskriver, hvad man skal være opmærksom på før, under og efter uddannelsen. Der er 29 uddannelsestagende på det igangværende hold 26. Der er optaget 28-30 sygeplejersker på det kommende hold 27 (2 er fra Færøerne). 9 sygeplejersker på hold 27 er fra BU.

Uddannelsesregion Syd har arbejdet med at gøre sygeplejefagligheden tydeligere og har udarbejdet funktionsbeskrivelser for bl.a. specialsygeplejerske, klinisk vejleder og social- og sundhedsassistent. En arbejdsgruppe på tværs af alle afdelinger har udviklet en sygeplejefaglig referenceramme, som man nu arbejder med at implementere i psykiatrisygehuset. Der er 24 uddannelsestagende på det igangværende hold 26. Der er optaget 32 sygeplejersker på det kommende hold 27. 4 sygeplejersker på hold 27 er fra BU.

Det blev udtrykt, at det er vigtigt at have opmærksomhed på, at det er sygeplejersker med den rette profil til uddannelsen, der optages. Fokus bør ikke ligge udelukkende på et øget optag.

2. Oplæg om Specialuddannelsen – en uddannelse i forandring jf. ny bekendtgørelse v/uddannelseslederne.

Nedenfor er et lille uddrag af oplægget. Alle slides fra oplægget sendes til rådet.

De væsentligste ændringer i uddannelsen

- Uddannelsens varighed
 - §4: "Uddannelsen er berammet til 1 års fuldtidsstudium, men planlægges til at strække sig over 1,5 år, hvor de overskydende uger skal foregå i klinisk praksis, og skal bruges til at sikre træning og implementering af de nye kompetencer"
 - Ny titel på uddannelsen: "Specialuddannelsen i psykiatrisk og børne-/ungdomspsykiatrisk sygepleje"
- Niveau: Kvalifikationsramme 6
- Der er beskrevet mål for både teori og klinik

Hvordan viser det videregående niveau sig?

- Har viden om aktuelt og relevant nationalt og international forskning
- Opøver akademisk argumentation
- Kan vurdere, vælge og opstille nye muligheder i klinisk praksis
- Kan håndtere en stor grad af kompleksitet i den kliniske sygepleje
- Påtager sig det kliniske lederskab i praksis
- Udviser en stor grad af selvstændighed

3. Drøftelse og orientering fra regionerne og uddannelseslederne med særligt fokus på hvordan trænings- og implementeringsperioden på hold 25 er forløbet

- Kort runde med erfaringer fra regionerne
- Hvad betyder det for uddannelsen, at den er forlænget til 1,5 års varighed?

Uddannelsesregion Nord har generelt fået positive tilbagemeldinger. Studerende har oplevet mere tid og rum til fordybelse samt bedre muligheder til at udfolde teori i praksis. Censorerne

har til den afsluttende eksamen oplevet nytænkning, et højt fagligt niveau, forståelse for implementering og meget praksisnære opgaver. Man arbejder med at tydeliggøre for ledere og studerende, at de er tilbage i praksis på almindelig vilkår i denne periode.

Uddannelsesregion Sjælland har fået blandede tilbagemeldinger fra de studerende, men overordnet havde de fundet perioden spændende. Til eksamen udviste de en større ro og det var tydeligt, at de havde arbejdet med deres teori knyttet til praksis. I perioden skal de studerende have møde med nærmeste leder, de får vejledning og skal skrive en mindre opgave relateret til et aktuelt emne på eget afsnit.

Uddannelsesregion Hovedstaden nedsatte en arbejdsgruppe for at fastsætte nogle fælles rammer og vilkår for de studerende i perioden. Det skabte stor frustration hos de studerende og betød, at rammerne fyldte mere end formålet med perioden. Det er nu besluttet, at de studerende arbejder på almindelige vilkår med egen opmærksomhed på at bruge sin teori i praksis. De enkelte centre kører meget forskelligt.

Uddannelsesregion Syd har haft hold 25 inde til 2 undervisningsdage i perioden. 1 dag med fagligt indhold og 1 dag med fokus på implementering. En intern undersøgelse viser, at de studerende i udbredt grad fastholder deres refleksionsevne i implementeringsperioden og udviser høj grad af selvledelse, men der ses et behov for større forventningsafstemning mellem leder og studerende. Hold 26 har lavet et skema, der fremadrettet kan bruges som grundlag for aftaler med nærmeste leder omkring implementeringsperiodens forløb.

Det aftales, at punktet tages op igen, når hold 26 har gennemført implementeringsperioden, så rådet kan følge op på de erfaringer, der gøres i de enkelte regioner.

4. Orientering om erfaringer med ny 48 timers prøve i uddannelsesperiode 2 på hold 26 v/uddannelseslederne.

Nedenfor er et lille uddrag af oplægget. Alle slides fra oplægget sendes til rådet.

Erfaringer/tilbagemeldinger ift. ny prøveform

- Uddannelsestagende:
 - Spændende, udfordrende og med et stort fagligt udbytte
 - Empirien i opgaven var relevant uanset speciale
 - Prøveformen åbnede for muligheden for at sætte teori i spil ift. egen relevant praksis
- Eksaminatorer/censorer:
 - Prøveformen bidrager med nytænkning ift. de uddannelsestagenes eget selvstændige bidrag til den psykiatriske praksis
 - Spændende skriftlige produkter/sundhedspædagogiske problemstillinger – bevægelse væk fra de meget generiske opgave afleveringer
- Ledere af uddannelsen:
 - Prøven åbner op for nye muligheder for at de uddannelsestagende kan løfte sig op og forholde sig til sundhedspædagogiske problemstillinger i et meta- og samfundsmæssigt perspektiv – vigtig kompetence som specialsygeplejerske
 - Prøveformen favner samtlige læringsmål for 2. uddannelsesperiode og samler periodens overordnede fokus

5. Orientering om fastholdelse og mobilitet af specialsygeplejersker

- Præsentation af fælles årsrapport v/uddannelsesregion Syd
På baggrund af undersøgelser foretaget i de enkelte regioner gives et overblik over i hvor høj grad specialsygeplejersker skifter job inden for en årrække efter at have gennemført specialuddannelsen.

Nedenfor er et lille uddrag af præsentationen. Den fulde rapport er sendt med som bilag til dagsorden.

Opgørelse over specialsygeplejersker:

Uddannelsesregion	Antal sygeplejersker ansat	Antal special-uddannede sygeplejersker	Special-uddannede i %
Region Hovedstaden	1689	261	15,45 %
Region Sjælland	665	172	25,86 %
Region Midt	988	202	20,45 %
Region Nord	340	68	20,00 %
Region Syddanmark	983	318	32,35 %

Fastholdelse af specialsygeplejersker:

- Fælles er at centrale årsager til enten at skifte arbejde eller blive er: ledelsen, arbejdsmiljøet og anvendelsen af de nye kompetencer
- Særligt vigtigt er det at ledelsen anderkender og anvender de nye kompetencer fra specialuddannelsen
- Undersøgelserne viste at uddannelsen ikke kan ses som en endestation, men at der vil være et før, under og efter uddannelsen, med fortsat faglig udvikling.
- Flere efterspørger yderligere uddannelse og praksisnær kompetenceudvikling.

Generelt er der en høj grad af fastholdelse blandt psykiatriske specialsygeplejersker og omkring 9 ud af 10 specialsygeplejersker er stadig ansat i samme region. Den tidligere tendens, hvor specialsygeplejersker flyttede fra sengeafsnit til ambulante, ses ikke længere.

Rapporten bruges fremadrettet som en årlig orientering til Sundhedsstyrelsen.

6. Orientering om håndtering af eksterne henvendelser omkring indhold og undervisning på uddannelsen

v/Anne Mette Vind

Der er fokus på psykiatri i medie billedet og stor interesse fra flere sider om at få indflydelse på de emner, der undervises i på specialuddannelsen. Rådet bakker op om, at det er de enkelte ledere af specialuddannelsen, der planlægger undervisningen regionalt og vurderer, hvilke emner der er relevante på uddannelsen.

Det blev samtidigt udtrykt, at det er vigtigt at have øje for de perspektiver, som aktører i det omkringliggende samfund kan byde ind med. Vi skal passe på ikke at lukke os om os selv.

Det aftales at drøfte dette på mødet i oktober.

7. Drøftelse af brugen af Censor IT

v/uddannelseslederne

Det er en forholdsvis dyr post for regionerne, at betale Censor IT for opgaven allokering af eksterne censorer til den afsluttende eksamen. Det foreslås derfor, at vi selv løfter opgaven i regionerne og uddannelsessekretærene står for fordeling af censorer. Det vil også sikre, at flere censorer kommer i spil, så det ikke er de samme, der bruges fra år til år.

Der blev udtryk bekymring for, om det kan skabe tvivl om habilitet og professionalisme i forhold til driften af uddannelsen, hvis vi selv allokerer censorer. Det er vigtigt, at ingen kan betvivle vores uvildighed.

Det aftales, at uddannelseslederne indbringer spørgsmålet for Sundhedsstyrelsen for en afklaring af, hvordan vi kan lave en løsning, der sikrer uvildighed.

8. Evaluering og status på det særskilte forløb i BUP

v/Uddannelsesregion Hovedstaden

Forløbet har kørt i 10 år med stor succes. Det består af i alt 3 workshops fordelt på klinikperioderne. Der afholdes en workshop i hver region faciliteret af den regionale kursusleder fra BUP. Forløbet udbydes som internat, da vi oplever stor læring i at dele erfaring på tværs. Der er et tæt samarbejde med ledelsen i BUP. Forløbet evalueres hvert år for at sikre indhold og kvalitet.

9. Drøftelse af hvem der skal være repræsentant i nyetableret kontaktudvalg for Sundhedsstyrelsens otte specialuddannelser for sygeplejersker

Formålet med et kontaktudvalg er overordnet at bidrage til, at Sundhedsstyrelsens specialuddannelser udvikler sig i overensstemmelse med sundhedsvæsnets udvikling og behov.

Lotte Herskind leder af Specialuddannelsen i Uddannelsesregion Nord udpeges til kontaktudvalget som repræsentant for Specialuddannelsesrådet.

10. Eventuelt

Ellen Tingleff orienterer om, at der til efteråret kommer en ny udgave af Grundbog i klinisk psykiatrisk sygepleje. Bogen er under omfattende revision; enkelte kapitler udgår, 10 nye kapitler tilføjes og 17 kapitler revideres.

Det blev bragt op, hvorvidt Specialuddannelsen udelukkende er eller skal være et tilbud til regionalt ansatte medarbejdere eller om der skal være mulighed for at nogle pladser kan

besættes af eksempelvis medarbejdere fra private hospitaler.

Det aftales at drøfte spørgsmålet med Sundhedsstyrelsen på mødet i oktober.

Det aftales, at møder i Specialuddannelsesrådet fremadrettet fastsættes til en varighed af 3 timer.

Foreløbige punkter til næste møde:

- Orientering fra regionerne om erfaringer med implementeringsperioden på hold 26
- Drøftelse af perspektiver, som det omkringliggende samfund kan bibringe uddannelsen
- Drøftelse med Sundhedsstyrelsen: Hvordan stiller de sig til uddannelsestagende, der ikke er regionalt ansat.

Næste møde: 23. oktober 2024 kl. 10.00-13.00.

Mødet afholdes i Psykiatriens administration, Lille Grundet Hulvej 25, Bygning P, 7100 Vejle. Lokale 3.003A+B på 3. sal (videolink fremgår af kalenderinvitationen).

Sundhedsstyrelsens repræsentant deltager på mødet i en time.